

Lancaster și York

Violența era un lucru obișnuit în Anglia secolului al XV-lea. Rivalitățile dintre baroni și disputa pentru tron au culminat cu un război civil, cunoscut sub numele de Războiul celor Două Roze.

Monarhia engleză a secolului al XV-lea nu avea puterea de a-i controla pe nobili - care erau foarte bogăți, influenți și puternici - acest lucru devenind aproape imposibil după înălțarea lui Richard al II-lea și venirea la tron a lui Henric al IV-lea, primul rege al familiei de Lancaster.

Henric era un uzurpator și depindea de cei care îl aduseseră la tron. În plus, regatul său era răscoltit de revolte, în special de cea condusă de familia Percy, și cea condusă de Owen Glendower (Glyndwr), în fruntea galezilor.

Lovitura fatală

Fiul lui Henric, Henric al V-lea, era un foarte bun militar, care si-a condus armata, spre satisfacția nobililor, într-un război de cucerire împotriva Franței. Însă succesul său pe plan extern nu avea să aducă o soluție durabilă problemelor interne. Cu toate acestea, moartea sa prematură a fost o lovitură pentru monarhia engleză, deoarece fiul său nu avea decât nouă ani. Consiliul care a condus în numele regelui era dominat de nobili; aceștia nu au facut decât să jefuiască și să provoace războiye de interes, care au dus, în cele din urmă, la decăderea legii și la distrugerea ordinii publice. În 1437, Henric a fost declarat suficient de matur pentru a urca

Guildhall Art Gallery, City of London/Ridgeway Art Library

▲ Henric al VI-lea a devenit rege la vîrsta de doar nouă ani. Curtea sa era divizată de lupta pentru putere, care a condus la izbucnirea Războiului celor Două Roze.

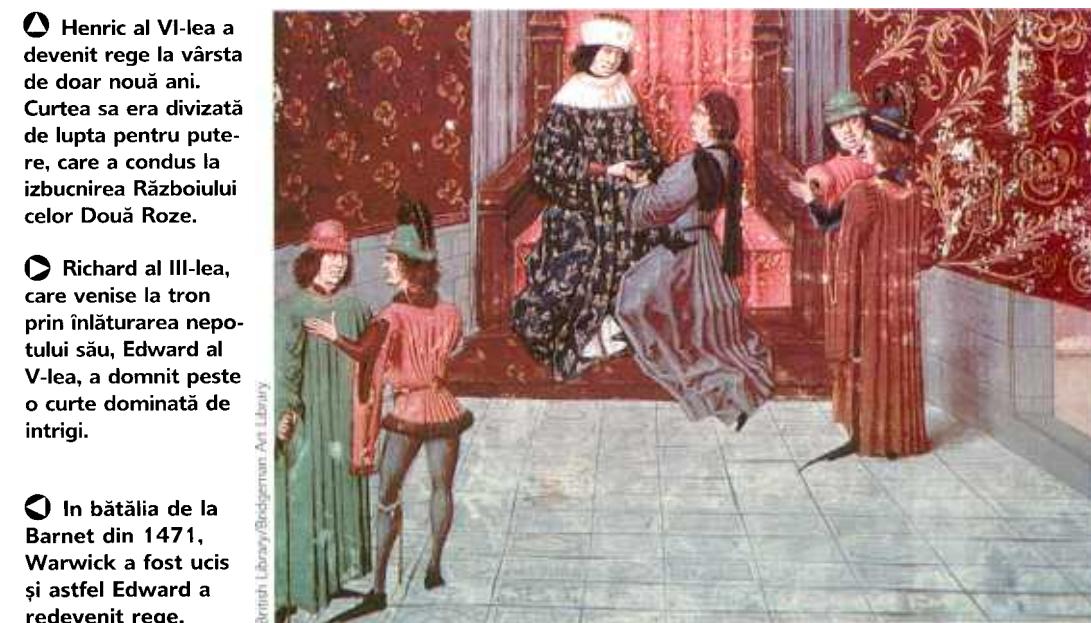
● Richard al III-lea, care venise la tron prin înălțarea nepotului său, Edward al V-lea, a domnit peste o curte dominată de intrigi.

● În bătălia de la Barnet din 1471, Warwick a fost ucis și astfel Edward a redevenit rege.

pe tron, însă lucrurile nu s-au imbunătățit cu nimic, întrucât el era ușor de influențat și condus de nobili și mai târziu de soția sa, Margareta de Anjou.

La mijlocul secolului al XV-lea, situația ajunsese deja la un moment de criză. Majoritatea nobilimii se alăturase uneia dintre cele două tabere de interes, conduse de Richard, Duce de York și de Conte de Somerset, favoritul regelui și al reginei - de aici și numele celor două tabere adverse: "Yorkezi" și "Lancastreni". În acest timp, războiul din Franța mergea din ce în ce mai prost, iar în Kent, ca manifestare a nemulțumirii față de căderea "bunei guvernații", izbucnise o răscoală condusă de Jack Cade, care a fost cu mare greu înăbușită. La această situație

British Library/Ridgeway Art Library

British Library/Ridgeway Art Library

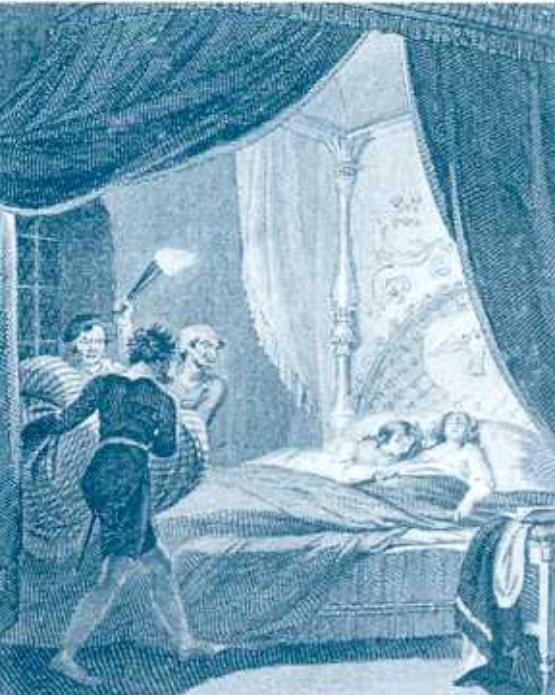
începeau să se adauge manifestările de dezechilibru mental ale regelui. În sfârșit, în 1455, York și Somerset se întâlniră într-o luptă deschisă care sfârși cu uciderea lui Somerset.

In ciuda acestei victorii timpurii a Yorkezilor, s-a făcut un compromis care avea să asigure până în 1460 evitarea unui război civil. Apoi a izbucnit Războiul celor Două Roze - cea roșie reprezentând Lancaster și cea albă reprezentând York. Bătălia de la Northampton s-a sfârșit cu victoria Lancastrenilor și regele a fost capturat. Richard, Duce de York pretinse dreptul la tron, ca nepot al lui Edward al II-lea. În cele din urmă, sa decis că Henric va domni până la moarte, când va fi urmat la tron de Richard.

Spre deosebire de Henric, regina Margareta

British Library/Ridgeway Art Library

Mansell Collection / Mary Evans Picture Library

nu a fost de acord, întrucât această hotărâre îl priva pe fiul său, Printul Edward, de dreptul de moștenitor al tronului. În fruntea galezilor, regina Margareta l-a înfruntat pe Richard la Wakefield și și-a eliberat soțul. York a fost ucis în luptă, iar după bătălie, lorzi de York au fost capturați și măcelăriți. Fiul lui York, în vîrstă de 19 ani, a fost la rândul său la fel de nemilos după victoria sa de la Mortimer's Cross și, apoi, ajungând la Londra, s-a proclamat rege sub numele de Edward al IV-lea. La 28 martie 1461, câștigând Bătălia de la Barnet, a răsturnat întreaga putere a familiei Lancaster.

Zdrobiti

Puterea Yorkezilor era acum în plină ascensiune, cu toate că Regina Margareta solicită ajutor din partea Franței și a Scoției și organiză atacuri. După o luptă crâncenă la Hedgeley Moor, soldată cu capturarea Regelui Henric (1465), cauza Lancastrenilor părea practic pierdută.

Însă în tabăra Yorkezilor începuseră să se formeze două grupuri. Cel mai puternic susținător al lui Edward, Ducele de Warwick, se simți însă ofensat de căsătoria lui Edward cu o fată care nu era de sânge nobil, pe nume Elizabeth Woodwill, și de ascensiunea rapidă a familiei acestora - probabil o metodă gândită de Edward de a crea o tabără de nobili pentru a contrabalansa influența lui Warwick. După o serie de compromisuri și înșelăciuni, Warwick și-a reorientat interesul către Regina Margareta, iar Edward a fost obligat să părăsească regatul. Henric a fost proclamat din nou rege, cu Warwick alături, care era, ca întotdeauna, puterea din spatele tronului.

Lancastrenii au triumfat cu ajutorul Franței și au dus o politică externă orientată spre Franța. Pe de altă parte, dușmanul Franței, Ducele de Burgundia l-a sprijinit și ajutat pe Edward să se pregătească pentru un nou efort. Au avut loc două bătălii decisive. La Barnet, unde, pe timp de ceată, Warwick a fost înjunghiat și la Tewkesbury, unde Printul Edward, unicul moștenitor al Regelui Henric și al Reginei Margareta a dispărut. După aceste victorii ale Yorkezilor, mareea parte a Lancastrenilor au

The Trustees of the Westmorland & Bedlam Art Library

- ▲ Richard al III-lea a pierdut sprijinul armatei sale, fiind învins și ucis în Bătălia de la Bosworth, din 1485.
- La îndemnul lui Richard al II-lea, Edward al V-lea și Ducele de York au fost uciși în Turnul Londrei.
- ▼ Richard Neville, Conte de Warwick, a fost ucis pe câmpul Bătăliei de la Barnet.

fost executati; chiar și Regele Henric, care nu era acum decât un simplu figurant, a fost executat în Turnul Londrei.

După ce și elimină toți adversarii și se îmbogăță cu averile confiscate, Edward al IV-lea devine mai puternic decât oricare dintre regii care se perindaseră pe la tronul Angliei de-a lungul secolului al XV-lea. De asemenea, în această vreme se simțea acut nevoia restabilirii ordinii și a legii, ceea ce avea să servească ca un mare avantaj în favoarea monarhiei de-a lungul secolului următor.

O ultimă schimbare a soartei împiedică familia de York să profite de beneficiile obținute. La moartea subită a lui Edward al IV-lea, fiul său cel mare avea doar 12 ani. Numit Protector, fratele lui Edward, Ducele de Gloucester, se proclamă rege sub numele de Richard al III-lea și circulă zvonul cum că acesta i-ar fi ucis pe cei doi fii lui Edward al IV-lea. În acest timp, profitând de nemulțumirea generală, Henric Tudor, Conte de Richmond, originar din Țara Galilor, se proclamă el însuși pretendentul Lancastrenilor la tronul Angliei. Cele două tabere se înfruntară în bătălia de la Bosworth, unde Richard fu trădat, învins și ucis. Cu venirea la tron a lui Richmond, proclamat rege sub numele de Henric VII, începe istoria dinastiei Tudorilor, care avea să creeze puternica dinastie națională a secolului XVI.

Mansell Collection

DATE IMPORTANTE

1399	Richard al II-lea este înláturnat de la tron;
	Henric al IV-lea devine primul rege al Angliei de partea Lancastrenilor
1413 - 1422	Domnia lui Henric al V-lea
1422 - 1461	Domnia lui Henric al VI-lea
1460	Victoria Yorkezilor la Northampton
1461	Edward de York câștigă bătălia de la Towton și devine rege sub numele de Edward al IV-lea
1446 - 1464	Atacurile Lancastrenilor, învinși în cele din urmă la Hedgeley Moor
1465	Henric al VI-lea este capturat de Yorkezi
1470	Warwick trece de partea Lancastrenilor.
1471	Edward IV este alungat din Anglia
1471	Victorile Yorkezilor la Barnet și Tewkesbury; Warwick, Printul Edward și Henric al VI-lea sunt uciși
1483	Edward al IV-lea moare.
1485	Richard de Gloucester devine rege sub numele de Richard al III-lea
1485	Bătălia de la Bosworth: Henric Tudor devine rege sub numele de Henric al VII-lea

▼ Înlăturându-l pe Richard al III-lea în Bătălia de la Bosworth, Henric al VII-lea a întemeiat pe un fundament solid dinastia Tudorilor.

